

YLA LENDA IŠ MAISO

Kinijos drama daugeliui kėlė abejonių. Daugelis reišė simpatijų generolui Chiang Kai-shekui, nenulstamam kovotojui už Kinijos apgynimą nuo raudonųjų antplūdžio. Bet susidėjusios šios aplinkybės veikė Chiang Kai-sheko nenaudai. Daugelis kaltino JAV užsienių vedamą politiką, kuri dirbo raudon. pusėje ir padėjo įsigalėti Kinijoje komunistiniam režimui. Pasiteisinimui JAV 1949 m. rugpjūčio mėn. išleido Baltąją Knygą, kuria mėgino pateisinti savo vestą politiką ir visą kalbę, už Kinijoje išsigalėjimą komunistinio režimo, sumesti nacion. Kinijos vyriausybės galvai Chiang Kai-shekui.

Chiang Kai-shekas su savo vyriausybe ir jam ištikima kariuomene, apleidęs Kiniją ir persikėlęs į Formozą stiprinosi gintis iki paskutinių jėgų išsivėmimo. JAV ponas prezid. Trumanas išdrįso oficialiai paskelbti, kad Chiang Kai-shekui Formozoje nebebus domimasi—jis negaus nė pagalbos, nė patarimų. Tuo dar labiau stiprino raudonųjų veiklą ir silpnino nacines Kinijos pastangas gintis nuo užpuolikų. Tvirtinimas, kad... „jokia JAV pagalba nebegali padėties išgelbėti, nes Chiang Kai-sheko režimas buvo supuvęs“... atidavė Maskvai veikimo laisvę.

Prabėgo virš trijų metų. Šiandieną, gener. Chiang Kai-shekas darydamas pranešimą savo parlamentui, išdrįso visai atvirai, pasauliui pasakyti: „Kaikurių Vakarų pasaulio galybės mus spardė tada, kada buvome parkrėję; drąsino priešą, kad mus naikintų ir sunaikintų, ir džiaugėsi tada, kada mes, pralaimėjome“. Nors nepaminėjo valstybių vardu, bet jau kiekvienam aišku, kam tie kaltinimai buvo mestai.

Šiandieną toji paslaptį gongji mislė pradeda atsiskleisti, — kaip yla iš maiso išlysti. Kinijos atidavimas Maskvos diktatoriums, kurie pavertė savo satelitu, kuri dabar ir dirba Maskvos naudai ir eina prieš likusįjį laisvąjį pasaulį ir ypač nukreipta prieš JAV, yra darbas žymiųjų amerikiečių pareigūnų, kurie vedė JAV užsienių politiką.

Iš surinktos medžiagos jau aiškėja: O. Lattimore, apie kurį šiandieną labai daug rašoma spaudoje, dėl jo veiklos komunistų naudai, 1941 m. buvo paskirtas prie Chiang Kai-sheko patarėju. Jo paskirimas į Kiniją buvęs aptartas su sovietų ambasadorium Oumanskiu. Jį rekomendavęs Curie, kuris prieš tai jau buvo aptaręs su dviem amerikiečiais komunistais — Earl Browder ir Robert Minor. Lattimore prieš japonų besąlyginį pasidavimą rekomendavo JAV prezidentui Trumanui, kad Kinijoje būtų sudaryta koalicinė su raudonaisiais vyriausybė.

1945 m. JAV. užs. valstybės departamente Kinijos reikalų skyriuje vadovavo p. C. Vincent'as jo pastangomis į valstybės departamentą susodinami komunistams palankūs pareigūnai, o nekommunistinio nusistatymo pašalinami. Dėka Vincent'o įtakos gen. Marshall'is buvo pasiūstas Kinijon su speciale misija. Gen. Marshall'is, kuris vėliau tapo valstybės departamento sekretoriumi, spaudžia Chiang Kai-sheką sudaryti su komunistais koalicinę vyriausybę Kai gen. Chiang Kai-shekas atsisakė išleisti komunistus iš savo vyriausybės, JAV nutraukia jam paramą, atsisako padėti kovoti su komunistais ir net JAV kariuomenę atitraukia iš Kinijos, paliekant laisvą kelią komunistams peržengti Yangtze upę. Komunistai triumfavo. Vice prez. H. Wallace, lydintas Lattimores ir Vincento, vyko į Sibirą ir Kiniją, kur ir jie vertė Chiang Kai-sheką susitaikinti su komunistais.

Nr. 2

WORCESTER, MASS.

Sausio (Jan.) 10, 1953

Vol. XXXV

PERSPEJO STALINĄ: "VANDENILIO BOMBA SUNAIKINS RUSIJĄ"

WASHINGTON. — Prezidentas Trumanas savo paskutiniam pranešime, pasitraukdamas iš Baltųjų Namų, ragino visus iš visos išgalės pagelbėti prezidentui-elektui Eisenhoweriui ir perspėjo Staliną, kad vandenilio bomba sunaikins Rusiją, jeigu komunistai pradės karą. Prezidentas Truman tvirtino, kad ateities karas gali užgesti milijonam žmonių gyvybes vienu smūgiu, sunaikint pasaulio didžiausius miestus ir sunaikinti civilizaciją.

Jisai pareiškė, kad Amerika turi dideles atsargas pagerintų atomiškų bombų, daug sykių

galingesnių negu ankstyvi modeliai. Neseniai Enivetoke, atomiškuose išbandymuose, mes esame įžengę į naują laikotarpį. Nuo dabar, žmogus pradeda naują naikinančios medžiagos erą, kurs pavėčia Hirošimos ir Nagasaki grybų formos debesio į nykštukus. Dabar skubiname pirmyn nuo vieno išradimo į kitą prie dar didesnių nenumatytų naikinančių jėgų kalnų".

Jo pranešimas buvo skaitomas senatoriams ir atstovams, prezidentas ypatiskai nepasirodė, kaip paprastai kad išduodavo savo metinį raportą apie Jungtinių Valstybių stovį.

WEINTRAUB REZIGNAVO

IŠ JUNGŲNŲ TAUTŲ

JUNGTINĖS TAUTOS, N. Y. — David Weintraub, aukštas Jungtinių Tautų pareigūnas, kaltinamas už neištikimybę Jungtinėms Valstybėms pasitraukė iš savo vietos antradienį, kad toliau pasaulinė organizacija nenukentėtų. David Weintraub paskutinėmis dienomis buvo didžiausias taikinytis tyrinėjant amerikonus J. T. darbininkus kurie veikia prieš Jungtines Valstybes.

David Weintraub, 49 metų vedėjas, kurs buvo J. Tautų Economic Stability skyriaus galva, pasiuntė savo rezignavimo laišką J. T. Generaliam Sekretoriui Trygve Lie. Lie tuojuos atsakė priimdamas jo rezignaciją. David Weintraub rezignavo iš savo vietos kaip ekonomijos

pastovumo direktorius, Ekonomiško Reikalų Departamente už ką uždirbdavo apie \$12,000 kas metai. Weintraub, kilęs iš dabartinės sovietų Ukrainos tapo naturalizuotas Amerikos pilietis 1926 metais.

Pereitą antradienį, Kongreso Komitetui Teisingumo departamentas pranešė, kad buvo 43 Weintraubo apkaltinimai tarp sausio 31 1945 ir lapkričio 12, 1952. Balandžio 1950 metais Valstybės departamentas įteikė apie Weintraubą blogą raportą Jungtinėm Tautom. Senato vidaus apsaugos komitetas įteikė Valstybės departamentui memorandumą su 38 buvusių ir dabartinių JT amerikų darbininkų vardais, kaip asmenys kurie komunistai arba po komunistiška įtaka.

Adlai Stevenson Keliaus į Aziją

Sausio 12 d. Illinois gubernatorius Adlai E. Stevenson apleidžia gubernatoriaus vietą ir po to ketina keliauti kelis mėnesius po įvairius Azijos kraštus. Jis lankysis Indijoje, Japonijoje, Korėjoje ir kituose Azijos kraštuose ir tik grįžęs iš tos kelionės.

Vergai Dirba

Winnipeg, sausio 5, Mr. X gerai žinąs, kad prieš 4 metus iš įvairių Europos kraštų bei Vokietijos buvo privežta į Sov. Rusiją darbo vergų kurie pastatė Rusijai atomines įmones. Atomines įmonės esą: Išorinėje Mangolijoje prie Krasny vietovės, kurios žemėlapyje nurodyta nėra. Kita grupė atominių įmonių esanti: Baikalo ežero šiaurėje pačiame Sibire, o pavandeninių laivų statyklos įrengtos Magadane, į šiaurės rytus nuo Vladivostoko.

Šiame Kinijos, 400 mil. žmonių atidavime į Raudonosios Maskvos rankas esą daug prisidėję Alger Hiss (dabar sėdįs kalėjime), J. P. Davies, P. Jessup, J. S. Service, O. E. Clubb ir k. Tenka manyti, kad atvers akis daugeliui ir privers patikrinti Jaltos ir Teherano slaptas sutartis, kurios gal duos dar daugiau įdomios medžiagos, kaip komunistai sėdėdami valstybės departamente veiks komunistų naudai.

nės A. E. Stevenson spręs, kokią vietą jam užimtį demokratų partijoje.

Daugelis A. E. Stevensono šalininkų nori, kad jis karts nuo karto per radio ir televiziją pasisakytų dėl "naujosios administracijos politikos ir dėstyty savo pažiūras įvairiais sinamais klausimais. Demokratų partijai betgi Stevensonas turi nemažai ir priešininkų, ypač pietinėse valstijose, kur jis yra skaitomas per daug "kairus".

Jurgis Gliuda Laimėjo Romano Premiją

Kaip visiems gerai žinoma, "Draugas" buvo paskyręs 1,000 dolerių premiją geriausiam romanui, kuri ras "Jury" komisija.

Šiais metais "Jury" komis. perskaiciusi visus prištustus konkursui manus ir visiems komisijos nariams vienbalsiai pasisakius už skirimą premijos 1,000 dolerių romanui "Ora Pro Nobis", atidarius slaptą voką paaiškėjo, kad naujojo romano autorius yra Jurgis Gliuda.

Vaikas Nusizudė, Prašė Tėvo Mirties

Tel Aviv. — Dr. Aryeh Kubovy buvęs Israeliaus ministeris Čekoslovakijai, neseniai sugrįžęs iš Europos sakė, kad jaunuolis, kurs viešai prašė, kad jo tėvas būtų nubaustas mirti laike komunistų valymų tenais, nusizudė. Vaikas buvo Thomas Frejka, sūnus Ludvigo Frejka, buvęs čekų valstybės ekonomijos komisijos vedėjas. Frejka buvo tarp 11 kitų buvusių komunistų ypač nužudytų už subotožą ir išdavystę. Frejka buvo vienas iš aštuonių žydų tarp 11 pasmerktų.

Šachmatų Meisteris Cenek Kottnauer

Iš Čekoslovakijos į Šveicariją buvo nuvykęs čekų šachmatų meisteris Cenek Kottnauer dalyvauti šachmatų turnyre. Bet pasibaigus šachmatų turnirui šachmatų meisteris čekas C. K. atsisakė grįžti į Čekoslovakiją, nes politinė padėtis dieną iš dienos blogėjanti. Štai kur komunistų "rojus", iš kurio niekas negali pabėgti, bet kam pasiseka kaip nors išvykti iš komunistinio "Rojaus", tai suradus progą pasprukti—nebegrįžta.

WASHINGTON, D. C. — Po Weintraub, antras pasitraukė David Zabolodovskys, kurs irgi buvo nužiūrėtas kaip neištikimas Jungtinėse Tautose. Jisai buvo J. T. Dokumentų skyriaus direktorius, kurs gaudavo \$14,000 metinės algos.

Pabėgo Nuo Komunistų

BERLYNAS. — Dr. Leo Zuckerman, su savo žmona ir dvejais vaikais pabėgo iš rytinės Vokietijos, bijodamas to pačio likimo, kaip sulaukė kiti neseniai Čekoslovakijoje. Dr. Zuckerman buvo žydų direktorius sovietų zonos teisių kolegijoje. Jisai spėjo pabėgti nuo komunistų apskundimų kaip "zionistų agentas".

Naujieji Kardiolai

Į Romą baigia suvažiuoti iš viso pasaulio naujai paskirti kardinolai, kurie gaus kardinoliškas insignijas ir prisiėks klunumą šventajam Sostui. (suvažiuoja š. m. sauo mėn. 12 d.). Tačiau nesitikima, kad Jugoslavijos arkivyskupas Stepinač ir iš Lenkijos galėtų atvykti. Pirmasis yra arešte, o pastarajam, gresia uždraudimas išvykti iš Lenkijos. Štai ir laisvės pažymiai!

Kas Jie Tokie?

JAV senato saugumo komitetas prašė valstybės departamentą suteikti žinias įtariamų esant komunistais, ar jiems prijauniančiais ir dirbant komunistų naudai Valstybės departamentas dėsė. Pagaliau pranešė 38 JAV piliečių, kurie manoma buvę ar esą formalus komunistai ar pasiduodą komunistų disciplinai. Bet kalbami 38 JAV piliečiai visi tarnauja Jungt. Tautų sekretoriato JT sekretorius buvo įspėtas, kad jie turėtų būti atleisti. Iš to sąrašo 11 asmenų ir šiandieną tebetarnauja JT sekretoriato. Štai kalbamųjų piliečių pavardės: Henry Bloch, Abraham Nadel, Irene Pogorelsky, Roda Rastoff, Anna Rubinstein, Lena Spiegel (Abrams-Rossman), Evelyn Stern, Dimitry Varley, David Weintraub, Marshall Wolfe, David Zabolodovskys. Jų dauguma yra pasamdyti 1946 m. Jie ramiausiai dirbo niekieno neklidomi. Tačiau JAV Kongresas 1950 m. pradėjo domėtis komunistų infiltracija.

Iš pavardžių jau aišku, kas jie per vieni, bei jų veikla komunistų naudai.

Važiukim į BALF Seimą Bostone, Sausio 9 ir 10 d.

BALF Seimas prasideda sausio (Jan.) 9 d. 10-tą val. ryto, Hotel Statler, prie Park Square ir Arlington St., Boston, Mass. Seimo sesijos bus iki 5 val. popiet. Šeštadienį, sausio 10 d. 7-tą val. vak. bus Seimo Bankietas.

Į Seimą ir į bankietą kviečiami visų skyrių delegatai, draugų atstovai ir svečiai.

Emigracijai iš Europos pasiūlytus, BALF pereina tik į šalį ir į darbą veiktį Kongresą, kad imigracijos įstatymas būtų pakeistas, leidžiant didesniams skaičiumi DP atvykti. Nors lietuvių jau neadaug beliko Europoje, norėtume visus dar galinčius atvykti išskiviesti, o negalinčius atvykti turime tinkamai sušelpiti. Visos tarptautinės organizacijos, pirmiausia gelbėjusios tremtiniam, tos pagalbos jau daugiau neteikia. Likusiais Europoje lietuviais rūpintis beliekia tik mums paties.

Sveikiname BALF Seimą ir jam linkime daug gražių nutarimų bei našaus darbo.

Daug Dezertyrų Armijoj

WASHINGTON, D. C. — Armija pranešė, kad kas mėnesį apie 20,000 kareivių išvyksta be leidimo ar nesugrįžta į lauką. Griežtos priemonės naudojamos sumažinti dezertyrų skaičių. Pirmiausia toki kareiviai būna uždaryti kad laukti išvežimo į Korėją ar Europą. Paskui būna nulydėti su sargyba į laivus. Kareivis yra laikomas tikru dezertyru, kada per virš 30 dienų nebūna savo vietoje. Nuo Korėjos karo pradžios, 40,000 kareivių prasišalino iš Armijos per virš mėnesį laiko. Iš viršminėto skaičiaus apie 11,000 dar nesugrįžo ir ieškomi. Kiti arba patys sugrįžo ar buvo jau suselinti.

DIDYSIS NEW YORKO BALF'o VAJAUS KONCERTAS

Didžiojo New Yorko BALF Vajaus Koncerte Lost Battalion salėje programos pildytojai, žiūrint iš publikos į sceną. Programą išpildė šie dainininkai ėjo į publiką ir gelbėjo rinkti aukas likusiems Europoj lietuviams tremtiniam gelbėti. Dosnioji publika ėia pat salėje suaukojo \$1,161.00. Bendrai vajuje surinkta \$8,730.86.

LIETUVIAI AMERIKOJE ir PASAULYJE

DIDELIS KONCERTAS NEW YORKE, SAUSIO 18

ANNA KASKAS, sopranas

Pereitą šeštadienį du mūsų žymūs dainininkai dalyvavo toje pačioje American Broadcasting Co. radijo programoje, iš Metropolitan Operos salės New York'e ir buvo girdimi per visą Ameriką.

Algirdas Brazis dainavo tos dienos operoje "La Boheme", o Anna Kaskas, kaip viena garbingų svečių, pertraukus metu dalyvavo pasikalbėjime.

Dabar New Yorko apylinkė laukia šių dviejų artistų didžiuliam lietuviškame parengime sekmd., sausio 18 d. Tą dieną

3-čią val. po piet, gražioj koncertinėj Brooklyn Academy of Music salėj, Anna Kaskas ir Algirdas Brazis dainuos jubiliejiname Lietuvos Vyčių koncerte. Tai bus pirmas tokio lygio koncertas New York'e. Delto ir svečių bus ne tik iš New Yorko, bet ir iš tolimesnių kolonijų, kaip Boston, Hartford, Philadelphia ir tt. Solistams akompanuos žymus Lietuvos pianistas Aleksas Mrozinskas.

Salė lengvai pasiekama iš visų miesto dalių.

J. B.

ALGIRDAS BRAZIS, baritonas

Massachusetts ALT Veikėjų Konferencija

Š. m. sausio mėn. 11 d., sekmd., 2 val. po pietų, Boston, Mass., Lietuvių Pil. name, 368 West Broadway, šaukiama ALT veikėjų konferencija, į kurią kviečiami Massachusetts, New Hampshire ir Rhode Island valstijų ALT skyrių ir kitų organizacijų, remiančių politinį Lietuvos laisvinimo darbą, atstovai.

Svarbu, kad kiek galima daugiau lietuvių kolonijų tose valstijose būtų konferencijoje atstovaujama.

Konferencijoje numatyta aptarti klausimus, susijusius su jubiliejinės Vasario 16-tosios minėjimais, piniginiu vjaus organizavimu, planuojama politinė akcija kolonijose ir kt.

ALT Vykdomojo Komiteto na-

riai, kurie dalyvaus konferencijoje, praneš apie ALT darbus ir ateities planus.

Konferenciją maloniai sutiko globoti Bostono ALT Skyrius. ALT Sekretoriatas

Los Angeles vandentiekis vandenį ima net iš Parker Užtvankos Kolorados upėje kuri randasi už 392 mylių nuo didmiesčio. Taip pat didelė dalis vandens gaunama iš Owens upės, kuris atitekinamas agviadukais. New Yorko miestas savo vandeni imasi iš žemųjų Catskill kalnų, kurie randasi nuo jo už 100 mylių.

— Svajus Aistaitis, gyvenęs Anglijoje, rašo eilėraščius ne tik lietuvių, bet ir slavų kalbomis. Jis savo poezijoje siekia didelės ir galingos Lietuvos. Be to, jis rašo ir politines studijas.

"Voice of America" Užrekorduos

BALF Seima

Kalbos Bus Transliuojamos I Pavergtą Lietuvą

"Voice of America" yra šios šalies vyriausybės sudaryta organizacija, kuri kasdien kalba oro bangomis į pavergtųjų kraštų gyventojus, ir informuoja, kas yra daroma Amerikoje, kad juos išlaisvinus.

"Voice of America" atstovai šią savaitę atvyks ir į BALF'o seimą Bostone. Jie užrekorduos seime pasakytas Amerikos lietuvių kalbas ir paskui tas kalbas transliuos į Lietuvą.

Tai bus pirmas toks Amerikos lietuvių suvažiavimas, kurio kalbas galės girdėti mūsų broliai ir seserys Lietuvoje.

Seimas posėdžiaus Statler'io viešbutyje dvi dienas, sausio 9 ir 10. Seimui pasibaigus, sausio 10 d. vakare, tame pačiame viešbutyje bus iškilmingas bankietas. Bostono miesto vardu svečius ir delegatus sveikins majoras, John B. Hynes. Kal-

bės taipgi Bostono arkidiecezijos arkivyskupas Cushing.

Be to, bankete dainuos Kauno ir Vilniaus operų solistas Stasys Liepas ir Dr. Juozas F. Antanėlis. Jiems akompanuos muzikas Julius Gaidelis. Dainuos ir Bostono Lietuvių Vyrų Choras, vedamas muz. J. Gaidelio.

BALF Seimo Spaudos Komisija

GARDNER, MASS.

PAGERBTUVĖS

Gardnerio lietuvių neseniai pagerbė kun. Joną Bakaną, šv. Širdies salė buvo pilna žmonių.

Programą vedė Charles Genaitis, kurio iniciatyva tas parengimas buvo suruoštas. Richard ir Lillian Genaitis paskambino pianu ketelų kūrinių. Solistė Aldona Butkus įspūdingai padainavo lietuvišką dainą. Shelia Ledger paskambino kelias dainas pianu ir saksofonu. Msgr. Martin J. Tracy, parapijos klebonas, pasveikino visus susirinkusius ir ragino lietuvius toliau dirbti bažnyčios gerovei ir nepamiršti savo tėvų kalbos ir papročių, kuriuos atsivežė iš Lietuvos.

Kun. Albinas Jankauskas, worcesterietis, šv. Martyno parapijos vikaras, Otter River, pasveikino visus ir pakalbėjo lietuviškais klausimais.

Kun. J. Bakanas padėkojo už parengimą ir ragino visados būti tikrais lietuviams ir katalikais. Po programos buvo vaišės. Parengimo komisiją sudarė: Ch. ir B. Genaičiai, Antanas Krauskas, William Višniauskas, A. Nakutis, A. Juška ir P. Aukštikalnis. Prie stalo dirbo: P. Aukštikalnis, J. Radeckas, Ona Jasinskas, Suzana Thompson, Ona Nakutis, Marijona Rodsky, Aldona Butkus, Jennie Genis, Elena Lashua ir Barbora Milosh.

Parengimas buvo įspūdingas, įdomus ir nuoširdus. Kor.

LAWRENCE, MASS.

MIESTO 100 METŲ SUKAKTUVĖS

Miesto pareigūnai pradėjo planuoti suruošti didelį šio miesto 100 metų sukaktuvių minėjimą. Pareigūnai dabar tariasi su savo kaimynais Naujojo Anglijų, sužinoti kaip miestai minėjo savo sukaktuves, tarp jų Springfield, Worcester, Portland, New Haven ir kiti. Jie tariasi su miestais, kad sužinoti apie parengimų pasisekimus ir nepasisekimas. Sukaktuvės įvyksta balandžio 17-tą, bet tik birželio mėnesio pabaigoj įvyks paminėjimai.

Birželio mėnesis buvo išrinktas, kad suteikt vaikams progą atlikti svarbiausią rolę paminėjime. Tuo pačiu laiku, Lawrence miesto aerodromas bus atidarytas ir čia prasidės moterų lakūnų (Ninety Nine's Inc.) metinės oro lenktynės į Long Beach, California. Manoma, kad minėjimas tęsis apie vieną savaitę.

Lawrence miestas, įsteigtas 1845 metais, tapo miestu 1853 metais. Šio miesto istorija yra susirišusi su Merrimack upe, iš kur semiam energija tekstilės pramonei, kuri palaikė gyvybę apie 80,000 asmenims. Pirmiausia čia buvo gaminama medžiagos iš bovelnų ir vilnų. Paskui didelės audenyčios tapo vienos iš svarbiausių šio krašto medžiagų pramonė. Daug kartų miestas turėjo daug nukentėti nuo nedarbo krizių, darbų sustojimų.

Lawrence miestas užima septintąsias keturkampio mylias ant Merrimack upės krantų. Dide-

PASAULIO LIETUVIŲ BENDRUOMENĖJ

ARGENTINA. Gyva lietuvių Australijos Lietuvis. Canberra veikla. Smuikininkė Elena Kuprevičiūtė išskrido lėktuvu į Ispaniją ir Prancūziją. Pirmasis šioj kelionėj jos smuiko koncertas Paryžiuje buvo gruodžio 22 d. Champs Elisėes teatre, viename iš didžiausių Paryžiaus teatrų po Operos. Paryžiuj jos bus 2 koncertai su simfonijos orkestru, diriguojamu A. Goldschmidt.

L. Ustijanauskas paskirtas Sidnejaus mieste English and Foreign Bookshop firmos vedėju ir toje didžiausioje svetimo-mis kalbomis knygų įmonėje ruošiasi įvesti platų lietuviškų knygų skyrių. Tai bus pirmas tos rūšies knygynas su lietuviškomis knygomis Australijoj.

D. BRITANJA. Dideliam lietuvių bičiuliui E. J. Harrisonui, išrinktam Liet. Rašytojų Draugijos garbės nariu, Draugijos vadovybė yra pasiuntusi nuosirdų sveikinimą, kuriame palinkėjo ir toliau sėkmingai padėti Lietuvos laisvės kovoje, skelbiant plačiam pasauliui kančias, kurias nuo rusų komunistų nekaltai kenčia lietuvių tauta. Atsiųstame VLIKO pirm. M. Krupavičiui pranešime pažymima, kad šis žygis neturi panašaus precedento, bet jis išreiškia tam žmogui, kuris gražiausią savo gyvenimo dalį pasvykūrė darbuodamas Lietuvis, tautos kultūros vardu giliai lietuvių rašytojų padėką.

Britų Darbo Partija nepripažįsta Lietuvos okupacijos. — "Times" paskelbus, kad Darbo Partijos gen. sekretorius Morgan Phillips pasisakęs prieš Pabaltijo socialistų priėmimą į tarpt. socialistų internacionalą, LB D. Britanijoje vadovybė pasiuntė DP pirmininkui Cl. Attlee dėl to protesto pareiškimą. Jį buvo gautas iš partijos tarptaut. skyriaus sekretoriaus Mr. S. Rosės pasirašytas atsakymas, kuriame sakoma kad tas "Times" pranešimas nesąs tikras. Mr. Phillips nesąs pareiškęs, kad Pabaltijo valstybių inkorporavimas į Sov. Sąjungą esąs legalus, taip pat niekas Pabaltijo valstybių nėra lygines su Gruzija arba Armenija. Ir iš viso Darbo Partija nėra Lietuvos inkorporavimo į Sov. Sąjungą pripažinusi.

AUSTRALJA. Iš lietuvių veiklos. Australijos lietuvių atstovų suvažiavimo proga Adelaidėje ruošiamas lietuviškos tremties spaudos paroda. Parodai rengti sudaryta komisija: V. Čepiauskas, J. Glušauskas, C. Petrikas. Paroda įvyko gruod. 29-30 d. Šių metų pabaigoje netoli Sidnejaus ruošiamas 10 dienų Pan-Pacific jamboree, kurioje dalyvaus keliolika tūkstančių skautų iš įvairių Pacifiko kraštų ir Europos. Australijos lietuvių skautai sparčiai ruošiasi atstovauti lietuviškoms spalvoms. Adelaidėje sudaryta baltų tautų taryba. PLSS Australijos Skautų Seserija paskelbė spaudos vaju — konkursą. Platinama si spauda: Skautų Aidas, Mūsų Vytis, Mūsų Pastogė ir

burgo dicez. vyskupo Daniilo Ivančo, kur yra Apaštališko Sosto — Popiežiaus įgalotnas būti unijotų karpato rusų sielovadu, kaip kad vietinis vyskupas-ekzarkas Konstantinas Bogáčevskis yra unijotų ukrainiečių.

Iš pradžių — prie a. a. vyskupo Soter Ortynskio, kurį irgi labai gerai pažinojau, dėl visų graikų-katalikų — unijotų čia. Amerikoje, buvo tik vienas vyskupas — a. a. Ortynskis. Bet kad vieni ir kiti politikoje nebesutiko, kaip ir dabar kad yra, ir jų kalbų tarmės daug skiriasi, kas, kaip ir politika, irgi gimdo kivirčius, tai Apaštališkasis Sostas ir vieniems ir kitiems paskyrė po atskirą vyskupą, nors bažnytinės apeigos ir vieni ir kiti ir yra vienodos. K.V.

DANIJA. Priė Lragsbecko stovyklos pastato statymo taip pat prisidėjo ir lietuviai. Danijos LB ateity savo žinių biuletenį numato leisti kas mėnuo.

Staciatikiai Virsta Katalikais

PHILA., Pa. — Kaip praneša ukrainiečių vietinis dienraštis "Amerika" 1952 metų gruodžio 24-tos laidoje, tai Akron, Ohio, taip vadinamų karpato rusų staciatikų (pravoslavų) visa parapija — virš 100 šeimų — kartu su savu klebonu kunigu G. Berzinecu pasidavė jurisdikcijai graikų-katalikų — unijotų Pitts-

lės pramonės širdis yra milžiniška Lawrence užtvanka. Įvairios pramonės persikėlė į Lawrence užimt vietą, tų kurie išvyko kitur. Šios naujos pramonės atliks svarbią rolę sukaktuvių minėjime.

JIEMS VADOVAUJANT BALF'ui SURINKTA \$8,30.86.

Didžiojo New Yorko BALF 1952 m. Vajaus Komitetas, kurį sudarė Didžiojo New Yorko lietuvių draugijos, visų srovių, visų patriotinių grupių, senųjų ir naujakurių draugijų atstovai ir visuomenės veikėjai.

AMERIKOS LIETUVIS
 The American Lithuanian Weekly published every Saturday by
 Josephine Leonite, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Yearly Subscription: In U.S. \$5.00 In Foreign Countries \$6.00
 Two Years Subscription \$9.00 Two Years Subscription \$10.00
 One Half Year \$3.00 One Half Year \$3.50

Single Copies 10 cents

Advertising rates on application

Amerikos Lietuvis savaitinis laikraštis, išleista šeštadieniais leidėjas
 Josephine Leonite, 14 Vernon St., Worcester, Mass.

Mėtinė Prenumerata: S. V. — \$2.00 Užsieniuose — Kanadoje — \$2.50
 Dviem Metam \$5.00 Dviem Metam \$6.00
 Pusei Metų \$3.00 Pusei Metų \$3.50

Prenumeratos prašėlia skaitosi nuo užsirašymo dienos. Prenumerata
 turi būti apmokėta iš anksto.

Entered as Second Class Matter—September 28, 1944, at the Post
 Office at Worcester, Mass., under the Act of March 3, 1879

V. M. Klausutis

Mūsų Dienų Ivykiai

Karo Belaisviai, Stalino "Meškerė", Paryžiaus Valdžios Krizė, Sen. McCarthy, Eislerio Karjeros Pabaiga.

KARO belaisvių grąžinimo problema neišsprendžiama. Genevos Konvencijos sutartis paneigta, ją paneigė rusai nužudydami lenkų 15 tūkst. karių Katyn miške 1939 m., Rusija negrąžino arti pusės mil. vokiečių ir austrų karo belaisvių, taipgi, apie 200,000 japonų karui pasibaigus. Daug tų belaisvių negrąžintų žuvo rusų krašte, kiti išnaudojami priverstiniesiems darbams statybai kelių, kanalų, miestų, geležinkelio, aerodromų ir miškų kirtimui etc. Šie suvališkumai rusų su karo belaisviais nesuderinami su Genevos Konvencijos tarptautine sutartimi. Visgi, vakarų demokratijos (politškai ir moralškai subankrutinę) neišskėlė bylos tarptautiniam teisme maskoliams ir JT posėdžiuose, tylyje per 7 metus, ypač JAV vyriausybė ligi maskoliat iškėlė bylą prieš JAV vyriausybę įteikdami apkaltinimo aktą JT posėdžiuose, kad JAV karinė vyriausybė atsisako grąžinti karo belaisvius Šiaurės Korėjai ir Kinijai, kad karo belaisviai žudomi etc.

Nors JT atstovai 45 balsais prieš 5 nubalsavo atmesdami Gromyko apkaltinimo Aktą JAV vyriausybei kai nepamatuoti, visgi, maskoliat pasidarė politinio kapitalo ir atsilygino amerikonomams už jų tylyjimą ir nekaltinimą maskolių. Šis įvykis papurtė JAV visuomenę ir parodė JAV vyriausybės apatiją karo belaisvių ir Genevos Konvencijos sutarties paneigimo klausime.

Kitas įvykis lygiai nemalonūs amerikiečiams, atseit, atiklausimas Stalino ar jis nori taikos karo per "diplomatinių" N. Y. Times korespondentą, p. Reston, išvakarėse kalbėdų švenčių. Gautas Stalino atsakymas ir jo neva ištiesimas dešinės rankos "špygos" Amerikai vietoje Alyvos šakelės papurtė amerikiečius, nes "dėdė" Stalinas pareiškė, kad Amerika atsakominga už šaltąjį karą Europoje ir karštąjį karą Korėjoje.

Visgi, "dėdė" Stalinas, (tokiu jį laikė Rooseveltas ir jo impėdiniai—aut.) išbaręs amerikonus ir primetęs jiems kaltę už šaltąjį ir karštąjį karą, pareiškė amerikonomams: "Rusija nori taikos ir gerų santykių su Amerika. Komunizmas ir kapitalizmas gali greta vienas kito gyvuoti ir santykiuoti". Ir šis Kremliaus konspiratorių vadas išbaręs, apkaltinęs amerikiečius pasisako, kad jis nori taikos su jais ir glaudžių santykių. Tai nauja politinė "meškerė" ant kurios daug amerikiečių užsikabino. Ir mes stebimės p. Dulles Staliniui atsakymu, kad ir pozityviu, visgi, mūsų nuomone netakingos diplomatijos parodymu: "Durys atdaros Staliniui derėtis dėl taikos". Atrodo, kad būsimieji mūsų nauji valdovai ir valstybininkai lošia "Jitterbugų" diplomatinę rolę, turi viltį susitarti su Stalinu.

Šis incidentas paskubino Winston Churchill'o politinį demaršą į Washingtono žemę, pasitarimui su Gen. Eisenhower ir jo šefu p. John Dulles. Atrodo, kad p. Churchill, lošiantis "Liuto" rolę anglo-amerikų užsienių politikoje nori pasitarti su mūsų valstybės vyrais ir jiems patarti. Taip buvo kai Trumanas užėmė sostą, Churchill skubiai atvyko ir padėjo Trumanui nustatyti JAV užsienių politikos gaires link Kremliaus improvizuodamas "šaltąjį karą" Europoje. Pasekmės anglo-amerikų improvizacijos labai skandalingos, baigėsi karštu karu Korėjoje. Mes manome, kad sulauksime antros Korėjos Europoje, Vokietija ir Austrija bus antroji Korėja.

Sen. McCarthy

Sen. McCarthy būdamas komunistinių "šunų" gaudytojas Amerikoje, tapo neprieteliu Trumano-Achesono administracijos. Trumano-Achesono antipatija Sen. McCarthy buvo neribota, Sen. McCarthy tapo visuomenės pabaisa! Bet McCarthy gaudė komunistus, kritikavo mūsų valdovus ir sakė, kad valstybės departamente ir valdžios įstaigose yra sulinę komunistai. Sen. McCarthy priešai reikalavo pašalinti šį Senatorių iš JAV Senato, bet jo oponentai rinkimų metu pralaimėjo, o McCarthy rinkimus laimėjo su didžiausiu pasisekimu. Dabar Sen. McCarthy gavo 6 medalius (ordenus) kaipo atsižymėjęs karžygis karo metais, kurie ligi šiol nebuvo jam įteikti, nes Trumanas-Achesonas nesiskubino pagerbti Sen. McCarthy. Visgi, Trumanas pasirašė Saugumo ministerio aktus ir įteikė medalius Senatoriui už jo atsižymėjimus. Sen. McCarthy vėl tapo didvyriu visam krašte ir žada dar labiau gaudyti Kremliaus agentus mūsų krašte.

Gerhart Eisler

Šis Kremliaus idoktrinuotas, apmokamas kompartijos agentas, karo metais su pagalba Rooseveltienės tapo įleistas į Ameriką. Gerhart Eisler suvaidino svarbią rolę kompartijos naudai, Kremliaus politikai, bedirbdamas ir organizuodamas kompartijos veiklą, espionazą ir šnipiją Amerikoje, o kai buvo areštuotas, teisme nuteistas metui kalėti, nuo kalėjimo išgelbėtas kaucijos \$10,000 uždėjimu. Eisler pabėgo į Europą lenkų laivu Botory ir buvo rytprusioj maskolių iškilmingai sutiktas, propagandos vyr. Komisarų paskirtas.

Dabar šis Gerhart Eisler nušalintas nuo jo pareigų, jį laukia tokis likimas kaip kitus kompartijos vadus už geležinės uždangos. Jo karjera ir tarnavimas Kremlini baigtas. Stalinas visiems sa-

Kokiu Keliu Eina Naguib?

Kas gi toks yra tas naujasis Egipto diktatorius generolas Mohamed Naguib?

Naguibas yra 52 metų amžiaus. Stambaus sudėjimo, rūko pypkę Profesionalas karininkas. Retkarčiais mėgsta išgerti stiklą-kitą degtinės, nors musulmonų tikėjimas ir draudžia gerti bet kokį alkoholį. Ketvirtadalį jo kraujo yra sudanietiško. Jaunystėje gavo teisės ir politinių mokslų diplomus universitete. Su pagyrimu baigė Kairo Karališkąją Karo Mokyklą. Laisvai kalba angliškai, vokiškai, prancūziškai ir itališkai, žinoma, ir arabiškai. Karo su Izraeliu metu buvo apdovanotas ordiniais už pasižymėjimus. Žinomas kaip sąžiningas žmogus.

Atrodytų, visi faktai kalba už Naguibą, tačiau tokiam krašte, kaip Egiptas, tokios informacijos turi būti priimamos atsargiai. Ten universitetų diplomus galima nusipirkti ir už pinigų, ten kiekvienas inteligentiškesnis žmogus kalba keleta kalbų, ten karo metu herojais laikomi visi tie, kurie išgirde pirmą priešų šūvį nebėga atgal, ir kur sąžiningumas yra toks retas dalykas, kad mažai kas žino, ką tai apskritai reiškia.

Naguibas, mažai žinomas karininkas vieną rytą tapo Egipto diktatoriumi. Ir apie jį komentuoti sunku. Kol kas dar net peranksti. Ir ateitis teparodys, ar jis nueis tirionys, ar tautos gelbėjimo keliu.

Reikšminga, kad Naguibas kilo iš miesčioniškos šeimos. Tai Egipto visuomenės sluoknis, kuris niekuomet nebuvo labai pasiturintis, tačiau sąžiningas, darbštus, inteligentiškas ir pasiikipinęs krašto korupcija. Visose modernųjų laikų revo-

lucijose inspiraciją ir vadus duodavo nepatenkinta miesčionija. Kerenskis, Mussolini, Hitleris, Kemal — visi jie miesčionijos arba buržuazijos — vertojant tarptautinį terminą — produktas.

Kada buržuazija neskaitytina, kaip pavyzdžiui, caro Rusijoje, ir vadovaujama nelabai stiprios asmenybės, kaip Kerenskis, revoliucijos vykdymą perima ekstremus komunistas.

Kada buržuazija yra skaitlinga, tačiau akla, ji dažnai būna klaidingai nustumiama į kitą kraštutinumą, kaip kad padarė Mussolini su Hitleriu.

Kada buržuazija yra neskaitytina, tačiau vadovaujama stiprios asmenybės kaip Kemal Ataturkas (bene vienintelis teigiamai vertinamas modernus diktatorius) ir krašte komunizmas nėra stiprus, krašto sutvarkymas ir išvalymas tampa realybe.

Ką likimas lemia Naguibui? Ar jo asmenybė pakankamai stipri? Ar jis įvertins savo pajėgumą ir patriotizmą neišvers į fanatišką šovinizmą? Kitaip sakant, jam yra atviri trys keliai Būtent:

1 — Hitlerio kelias. Iškelti nacionalizmo idėjų ir pradėti "kryžiaus" žygių prieš žydus Palestinoje. O tai reiškia, kad visi Artimieji Rytai užvirtų ir pasekmes numatyti sunku.

2 — Kerenskiio kelias. Šią pavojų pabrėžia pastarieji neramumai fabriko darbininkų tarpe, kurie pradėjo streikus ir riaušes, teigdami, kad Naguibas juos "parduodas pašoms ir kapitalui". Gal būtų tos riaušės komunistų inspiruotos, gal būtų darbininkijos baiminimasis ir pagrįstas. Šiandien dar peranksti spresti.

3 — Kemal Ataturko kelias. O naujo Ataturko musulmonų pasauliui šiandieną labai trūksta.

PRANEŠIMAS Dėl Balf'o ir Vokietijos Lietuvių Bendruomenių Santykių

Lietuviškąją visuomenę vienais ar kitais keliais jau seniai yra pasiekusios žinios apie BALFo patvarkymus Vokietijoje, kiek jie liečia Lietuvių Bendruomenės organizaciją. Nežiūrint, kad kartais visuomenė ir klaidingai buvo tuo reikalu informuojama PLB Vokietijos Krašto Valdyba iki šiol neskelbė savo nusistatymo tuo klausimu, tikėdamasi išsiaiškinti su Balfu betarpiai.

BALFo ir Lietuvių Bendruomenės Vokietijoje santykių klausimą ir taip pat BALFo pirmo naujuosius patvarkymus, išreikštus jo aplinkkraštyje "Visiems Lietuviams tremtiniams Vokietijoje" PLB Vokietijos Krašto Taryba svarstė savo š. m. rugsėjo 3 d. suvažiavime ir rado juos esant žalingus Vokietijos Lietuvių Bendruomenei. Ji įpareigojo PLB Vokietijos Krašto Valdybą tartis su BALFo pirmininku, o nepavykus su juo susitarti — su BALFo centru dėl bendradarbiavimo atstatymo ir dėl Bendruomenės žalingų patvarkymų atšaukimo ar pakeitimo.

Krašto Valdyba, vykdydama tą Tarybos nutarimą, š. m. rugpjūčio 5 d. kreipėsi raštu į BALFo pirmininką ir, nesulaukusi iš jo jokio atsakymo, š. m. spalio 9 d. raštu į BALFo centrą, iš kurio taip pat jokio atsakymo negauta.

To pasėkoje PLB Vokietijos

Krašto Valdyba laiko dabar savo pareiga pranešti, kad:

1. BALFas nutraukė bendradarbiavimą su Vokietijos Lietuvių Bendruomenė, nenurodydamas tam savo veiksmų pagrįsti jokios pamatuotos priežasties.

2. BALFo paskutiniai patvarkymai šalpos dalinimo reikalu nepaboję Vokietijos lietuvių tautinių interesų ir ardo Bendruomenės vienybę bei susiklausymą.

Lietuvių Bendruomenė nėra jokia partinė, profesinė, konfesinė ar panašaus pobūdžio organizacija, ji apima visus lietuvius be pažiūrų skirtumo. Tačiau lietuvių Bendruomenė negali ir nemano nesinteresuoti ir nesirūpinti savo narių tautine sąžine. Kova su bolševizmu, Lietuvos vadavimas, lietuviybės išlaikymas ir lietuvių gero vardo išlaikymas šio krašto šeiminko aktyse yra ir paliks pagrindiniais Lietuvių Bendruomenės uždaviniais. Tų uždavinių įvykdymo turi siekti ne tik Lietuvių Bendruomenė, kaip organizacija, bet ir kiekvienas doras ir susipratęs lietuvis asmeniškai ir visos lietuviškos organizacijos visomis turimomis priemonėmis. Kiekvienas lietuvis, parodęs nesinteresavimą ar dar blogiau savo priešingą nusistatymą tų tikslų siekime, pats save išskiria iš pilnateisių Bendruomenės narių tarpo ir, kaip praktika parodė, pareina pas Lietuvių Bendruomenės ir Lietuvos priešus. Todėl tokių asmenų šelpimas lietuvių

vo šnipams, užsienių kompartijos vadams, kartuvėms atsilygina, tokis likimas gal bus ir Eislerio rytprusioj, nes jo propaganda nedavė pageidaujamo politinio kapitalo maskoliams.

Prancūzijos valdžios krizė kelia nerymą vakarų demokratijų valdovų. Tai iš eilės 14-ta parlamentarinė "revoliucija" pokariniais metais griauanti Paryžiaus valdžią! Tai daviniai valstybinių konstitucijos, kuri yra pagrindu partinių vadų parlamentarijų "revoliucijų". Ir Lietuva turėjo tokį padėtį, kai priėmė prancūzišką konstituciją, Seime būdavo "revoliucijos", keitėsi vyriausybės kas 3 mėnesiai ligi 1926 m. perversmu buvo pašalinta politinė anarchija. Taip bus su Paryžiaus fiktyviška demokratija ir "politiska" konstitucija.

BALF IR LIETUVIŲ BENDRUOMENĖ VOKIETIJOJE

Rašo Prof. Dr. Kan. J. B. Končius, BALF Pirmininkas

Kai kurie laikraščiai patalpino Vokietijos Lietuvių Bendruomenės Krašto Valdybos straipsnį dėl BALF santykių su Lietuvių Bendruomenė Vokietijoje. Tam straipsny yra eilė netikslumų, kuriuos leiskit atitaisyti.

1. Netiesa, kad BALF Centras nedavė PLB jokio atsakymo. Atsakymas duotas BALF Valdybos nutarimu 1952 m. lapkr. 6 d. Nutarimų protokolo ištrauka skamba sekančiai:

"Pirmininko padarytas Vokietijos reformos palikti galioj, nes jos atitinka BALF administracijos dvasias ir tikslus, o taip pat įsipareigojimams Amerikos valdžiai, kurios pripažinimu ir privilegijomis organizacija naudojasi, kad BALF šelpis vargstančius, neimdama iš jų jokio atlyginimo ir nediskriminuos šelpiamų dėl jų priklausymo vienai ar kitai organizacijai".

2. Bendrasis Amerikos Lietuvių Šalpos Fondas su Lietuvių Bendruomenė santykių nenutraukė. Priešingai — BALF sudarė glaudesnius santykius su plačia Lietuvių Bendruomenė. Kiekvienoje kolonijoje Vokietijoje lietuvių tremtinių balsų dauguma išsirinkę komisijas, kurios darina BALF aukas ir dovanas labiausiai pagalbos reikalingiems. Ar PLB Valdytojai Vokietijoje geriau tų žmonių gyvenimą žino, kaip jie patys, kad jie turėtų tarpininkauti Jiems dalindama BALF gerybes? Ir kodėl tie Valdytojai taip veržiasi BALF davanų dalint?

Pagal naują patvarkymą BALF gerybės iš Bremeno negabenamos į Hannoverį, kur Krašto Valdytojai jas buvo PAGLE- MŲJĘ ir sauvaiavo. Jų svarbiausias tikslas buvo, prieš dalinant BALF šalpa — išsirinkti sau mokesčius. Juos išrinkti iš vargšų senelių, ligonių ir našlių su mažais vaikučiais!... Jie aiškiai nusi, kad kas prašė ir tikrai negalėjo mokesčių mokėti, jie tuos nuo mokėjimo atleisdavo. Bet iš kur jie turėjo galę ir teisę tokiems galingsiems atleidinėjimams?!

Iš surinktųjų mokesčių išlaiko didelius biurus, daug tarnautojų, šaukia daug mitygų, konferencijų, suvažiavimų. Turi knygomis leisti prekybą, informacijų biurą, krautuvę ir t.t.

suaukotomis gėrybėmis ir pinigais yra tikras nusikaltimas ne tik Lietuvių Bendruomenės, bet ir jos siekiamų tikslų, o taip pat ir pačių aukotojų atžvilgiu, nes tos aukos patenka ne tiems kam jos buvo aukojamos ir, vieton stiprinusios lietuviškąjį frontą, jį silpnina.

3. BALFo izoliavimasis nuo Bendruomenės, vykdamas šalpos darbą, mažina to darbo efektingumą. Pavyzdžiui, kad ir su vargo mokyklų išlaikymu Vokietijoje Krašto Valdyba turi daug sunkumų. BALFas kai kurias iš jų laikas nuo laiko sušelpia, apie tai nieko nepranešdamas Krašto Valdybai. Rezultatas pasirodo toks, kad Krašto Valdyba nežino nei kada, nei kiek, nei kuri mokykla bus BALFo sušelpta, todėl negali tinkamai planuoti švietimo darbo ir savo kuklių resursų teisingo padalinimo taip, jog būtų išvengta, kad viena mokykla gautų pašalpą net iš kelių šaltinių, o kita nieko.

Toks paralelizmas ir neplaningumas turi dar daug ir kitokių neigiamumų.

4. BALFo laikymasis Lietuvių Bendruomenės apylinkių valdybų bei jų seniūnų atžvilgiu yra diskrimuojantis. Turime galvoje daugelį kartų pasitaikiusių išskyrimų išrinktųjų BALFo gėrybių dalinimo komisiją Bendruomenės valdybų pirmininkų ir seniūnų, kurių vienintėlis nusikaltimas buvo tas, kad jie demokra-

labai gerai, kad lietuviai sugeba organizuotai veikti, bet negalima to visko atlikti naudojant BALF' aukų šalpai, kaip priemonę mokesčiams rinkti.!

3. BALF gėrybės yra dalinamos visiems lietuviams, neatnisižvelgiant jų tikiybinių ar politinių įsitikinimų. Šalpa duodama — pirmoj eilėj — labiausiai jos reikalingiems. Tegul Krašto Valdytojai nurodo bent vieną asmenį iš BALF šelpiamųjų, kuris būtų Lietuvos priešas, arba kaip jie vadina "nieksas"! Aplankiau visus lietuvius išblaškytus po plačiąją Vokietiją ir neradau nė vieno lietuvio, kuris būtų tėvynės Lietuvos priešas ar išgama ir gautų BALF šalpa! Jei Krašto Valdytojai bent vieną tokį nusikaltėlių žino, tai mes dar pasistengsime iširti, ir jei toks pasirodytų, tai jam šalpos neduosime.

4. BALF šalpa, be Bendruomenės Valdytojų globos, būk mažinanti efektingumą. . . Sutinku, kad Krašto Valdytojas, naudodamas visus lietuvius išblaškytus po plačiąją Vokietiją ir neradau nė vieno lietuvio, kuris būtų tėvynės Lietuvos priešas ar išgama ir gautų BALF šalpa! Jei Krašto Valdytojai bent vieną tokį nusikaltėlių žino, tai mes dar pasistengsime iširti, ir jei toks pasirodytų, tai jam šalpos neduosime.

Šiais sunkiais mūsų gyvenimo laikais PLB yra reikalinga ir svarbi. Tik mes negalime sutikti, kad likusiųjų tremty Būrelis, kaip jie save vadina VALDYTOJAI, davintų įsakymus ir patvarkymus, kaip Bendrasis Amerikos Lietuvių Šalpos Fondas privalo išvystyti savo veiklą! Tai ne PLB Krašto Valdytojų kompetencija. Pinauti sutinku su Preloato Jono Balkūno, PLB Pirmininko Amerikoje, psakiu: "Labdoras Veikla Palieka Balf'ui, Politinė Veikla Palieka ALT'ui ir VLIKui. Nelendame į BALF, Nelendame į ALT."

Jūs, PLB Vokietijos Krašto Valdytojai — Valdykite Patys Save, O Neliskite į BALF Reikalus, Nes Tikrai Nelisime į Jūsų Reikalus!

tinu būdu visų Bendruomenės narių buvo išrinkti vadovauti Bendruomenės apylinkei.

PLB Vokietijos Krašto Valdyba padarė visas galimas pastangas BALFo vadovybei nušviesti, kokias neigiamas pasėkas turi jos bendradarbiavimu nutraukimas su Vokietijos Lietuvių Bendruomenė ir siūlė tartis dėl šito bendradarbiavimo atstatymo. Bet, kaip jau minėta, į savo raštus jokio atsakymo nesulaukė.

Panašaus atsitikimo Krašto Valdybai neteko turėti savo keletų metų darbo praktikoje, santykiuojant ne tik su lietuviškosiomis, bet ir su įvairiomis kitataučių bei tarptautinėmis įstaigomis bei organizacijomis.

PLB Vokietijos Krašto V-ba Hannover, 1952 m. gruodžio 12 d.

PREZIDENTO GALIA IR PAREIGOS

Išrinktasis prezidentu Dwight D. Eisenhoweris, piliečių tapo pagerbtas ir jam buvo pavesta garbingiausias bei atsakomybės visose šalyje pareigos. Sausio 20 dieną jis perims šias milžiniškos atsakomybės pareigas — pareigas kurių svarbumą nė Respublikos įsteigėjai nebuvo pramatę.

Juk, nuo 1787 metų, kada buvo surašyta Amerikos Konstitucija 13 valstybių federacija išsiplėtė net į 48 valstybių kraštą su daugiau negu 157 milijonais gyventojų, pergyveno pramonės revoliuciją, laimėjo milžiniškuose karuose, iškentėjo kelias sunkias krizes, turėjo prisiimti tarptautinę vadovybę ir atsakomybę. Prezidento pareigų svarbis ir prestižas nepaprastai padidėjo.

Prezidento pareigos tačiau yra surašytos ir apibėtos Konstitucijoje. Konstitucija, kaip atsiemame padalina federalinę vyriausybę į tris pagrindines šakas: įstatymdavystę, vykdomąją ir teisinę. Joje aiškiai kiekvienos pareigos ir teisės yra apibrėžtos siekiant kiekvieną sulaukyti nuo dominavimo kitus ar nuo vieno asmens įgijimo diktatūrinę galią. Konstitucija prezidentui ir tik jam vienam paveda vykdomąją ar taip vadinamąją vykdytinę galią. Tikrumoje prezidentas yra didžiulės administracijos vedėjas, administracijos dalinamos į keturius departamentus, ir daugybę nepriklausomų agentūrų kurios visos tiesioginei yra priklausomos tik nuo jo.

Prezidentas taip pat per atskirą departamentą ar įstaigą vykdo savo pareigą, kad konstituciją kongreso priimti įstatymai ir sutartys su kitomis valstybėmis būtų vykdomos; sudaro naujas sutartis (kurios turi būti patvirtintos nors 2/3 senatorių); sudaro sutartis su kitomis valstybėmis, kurioms nebūtinai reikalingos senato ratifikacijos; ir vadovauja krašto ginkluotoms pajėgoms.

Kaip ginkluotojų pajėgų viršininkas karo metu prezidentas savo rankose turi tikrai milžinišką galią. Jo galia kongreso

praprastai būna dar labiau praplečiama, nubalsuodamas pergalės reikalui taip vadinamą "emergency powers". Pavojui praėjus vadovaudamais tradicija prezidentas jam suteiktų pavojaus laiko teisių atsisako kaip galima greičiau. Tačiau, tik kongresas turi teisę skelbti karą. Juo labiau, kad kongresas nustato karo pajėgų dydį apybuodamais joms lėšas.

Prezidentas, su senato pritarimu, skiria beveik visus aukštusius krašto pareigūnus, kaip kabineto narius (jo vyriausiuoju administracijos pareigūnu), ginkluotojų pajėgų viršininkus, federalinius teisėjus, ambasadorius ir visus kitus kraštą svetur atstovaujančius pareigūnus, Civilinės Tarybos Komisionierių, imigracijos vedėjus.

Remdamasis konstitucijos jam suteiktomis galiomis prezidentas gali dovanoti, sumažinti ar atšaukti bausmes paskirtas nusikaltimo prieš Jungtines Valstybes atveju išskyrus tą atvejį jei ta bausmė buvo paskirta specialiu Kongreso aktu.

Įstatymdavystės reikale prezidentas kasmet informuoja kongresą apie "Unijos padėtį", siūlo įvairias problemas kongresui apsvarstyti ir turi teisę kongreso abiejus rūmus sušaukti specialiai sesijai. Jo parašas yra būtinas visiems kongreso įstatymams, kad jie galėtų įsigaliojti ir jis turi teisę vetuoti, tai yra gražinti įstatymo projektą atgalios kongresan, kas nebūtinai reikią įstatymo prospekto atmetimą. Kongresas vistiek gali savąjį bilių praveisti, jei pakartotinu balsavimu už įstatymo projektą pasisako daugiau negu 2/3 abiejų rūmų narių.

Šalia savo pareigų uždėtų jam konstitucijos ir kongreso įstatymais prezidentas yra jį išrinkusios politinės partijos lyderis. Tačiau virš visko jis tėra atsakomyingas jį rinkusiems lygiai kaip ir prieš jį balsavusiems šalies piliečiams ir jų atstovams kongrese. Jie reikalauja ir tikisi, kad jis darysias viską kas galima dėl savo krašto ir gerbūvio ir taikos visame pasaulyje.

Apie 40 Valstybių Patvirtino Jau Genocido Konvenciją

Tai yra tarptautinė sutartis, pagal kurią ir Lietuvos engėjams bus galima kelti bylas. Genocido konvencija (tarptautinė sutartis grupiniams žudymams kliudyti ir bausti), prie kurios sudarymo ir įsigaliojimo žymiai prisidėjo ir mūsų vadovaujantieji veiksniai, Amerikos lietuviai bei kaimyninių Baltijos tautų laisvosios institucijos, įsigaliojo 90 dienų po to, kai ratifikacijos dokumentus Jungt. Tautose deponavo dvidešimtį valstybių; tai įvyko 1951 m. sausio 12 d. ("UN Background Paper" nr. 68). Tuo tarpu patvirtinusių tą konvenciją valstybių skaičius dar žymiai padidėjo. Italija buvo 38-toji valstybė, kuri š.m. birželio mėn. genocido konvenciją ratifikavo ("United Nations Bulletin", 1952. VI. 15.).

Specialus tribunolas. Konvencijos IV-tuoju straipsniu numatoma įsteigti tarptautinį baudžiamąjį tribunolą tautų ir gyventojų žudikams teisti. Kai Jungtinių Tautų plenumas konvenciją svarstė ir priėmė, kartu buvo nutarta tokio tribunolo sudarymo klausimą pavesti apsvarstyti 15-os narių Tarptautinės Teisės Komisijai. Toji komisija iš savo pusės 1950 m. gruodžio 12 d. sudarė 17-os narių specialią pakomisiją, kuriai buvo pavesta paruošti konkrečius tokio tribunolo projektus. Specialioji komisija savo darbą neseniai baigė ir savo projektus pateikė Jungtinių Tautų plenumui, šiuo metu tebeposėdžiuojančiam New Yorke ("Europa-Archiv", nr. 17-52).

Vaikučiai padeda prikrauti skalbimo mašiną.

NOBELIO TESTAMENTAS

(tąsa iš pereinamo num.)

Visą Nobelio gyvenimo prasmę, visas jo pastangas galima suvesti į tuos penkis punktus, kuriems jis savo testamente, kaip pamatysime, paskyrė po lygią dalį savo palikimo. Jei pirmuosius tris punktus — mediciną, chemiją ir fiziką suvestume į vieną griežtųjų mokslų punktą, tai gausime tris svarbiausias sritis, kurių ugdymą jis laikė efektyviausiu visų žmonių negerovių vaistu — mokslą, dailiąją literatūrą ir taiką.

Apie Nobelį kaip mokslo žmogų kalbėti netenka — jį tokį pažįstame mes iš jo išradimų. Mažiau žinomos lieka kitos dvi.

Nobelio svajonė apie amžiną taiką tarp tautų savo pradžia siekia jau nuo pat ankstyvos jaunystės. Nors ir labai jį veikė austrų rašytojos Bertha von Suttner (ji 1905 m. gavo Nobelio taikos premiją) pastangomis taikai tarp tautų įgyvendinti, bet ne iš jos yra Nobelis pirmuosius savo impulsus gavęs. Iš Nobelio laiško matyti, kaip tas ateities vaizdas lyg koks miras klostėsi prieš jo akis. Už jo eksperimentų su sprogtančiomis medžiagomis ir ginklų paverinimais visada slėpėsi mintis, kad tobula technika turės padaryti galą karams.

Apie nusiginklavimą Nobelis negalvojo, bet apie ginkluotą konfliktą, jei kuri tauta sulaužytų taiką, ir apie trečiųjų teismą. Tai jau minėtai von Suttner, su kuria jis plačiai susirašinėjo ir kuri buvo jo privatinis sekretorius kurį laiką, viena proga jis rašė: "Mano fabrikai, gal būt, greičiau padarys galą karams, negu Tamstos nusiginklavimo kongresai. Tą dieną, kada dvi armijos por vieną sekundę galės vieną antrą sunaikinti, visos civilizuotos valstybės turėtų nusigręžti nuo karo ir paleisti savo dalinius".

Metais prieš mirsiant savo taikos tikslams įvykdyti, jis planavo nupirkti didesnę akcijų dalį kuriamė nors švedų įtakingiausių dienraščių. Jis prašė vieno iš savo brolių sūnų tuo reikalu pasiteirauti. Laiške brolio sūniui matome Nobelį taikos ir savo krašto draugą: "Mano, kaippo laikraščio savininko, nusistatymas būtų priešintis ginklavimuisi ir kitiems viduramžių polikimams, bet, jei būtų ginkluojamasi, palaikyti, kad gamyba vyktų krašte, nes jeigu jau krašte turėtų būti kuri nors pramonės šaka, nepriklausanti nuo importo, tai tokia šaka turėtų būti krašto apsaugos šaka. Kadangi Švedijoje yra ginklų fabrikai, būtų visai keista ir kvaila neužlaikyti jų".

Tą laišką jis rašė 1895 m. gruodžio 7 d., o po kelių dienų, t.y. gruodžio 27 d. jis savo testamente užrašė penktąjį palikimo dalį kaip premiją tam, "kuris daugiausia ir geriausia prisidės tautoms subrolinti...". Amžinosios taikos svajonės nepalėdo jo iki pat paskutiniųjų dienų.

Dar mažiau žinome apie Nobelį, kaip apie poetą. Skiriamas lygios dalies premijai už dailiąją literatūrą turėjo ir savo gily pagrindą. Tai nebuvo vien tik atpildas už gražius romanus, kurių Nobelis gal neturėjo laiko visų perskaityti. Savo sieloje jis buvo poetas ir jo viduje, gal būt,ėjo kova, kokį kelią pasirinkti — išradėjo ar poeto.

Būdamas 18 metų Nobelis parašė pirmąjį eilėraštį anglų kalba, kuriame pasireiškė tikrai nemenkas literatūrinis talentas. Eilėraštyje kaip meteoras pasirodo toji jauna mergaitė, kuri kurį laiką kartu su jo motina lenktyniavo dėl pirmos vietos jo širdyje. Bet apdainuotosios ankstyva mirtis užbaigė jo trumpą meilės pasaką. Jis vėl liko vienišas, ir taip ligi amžiaus galo.

JUOZAS LINGIS

Tremtiniai socialistai nepatenkinti britų vadais

Tuo metu, kai kiti europiniai ar tarptautiniai sambūriai, kaip krikščionių partijų, valstiečių ar liberalų internacionalai mielai į savo tarpą įsileidžia pavergtųjų tautų anapus geležinės uždangos tu pačių sąjūdžių atstovus, visai kitokie pasirodė kai kurie socialistų vadai, ypač jų D. Britanijos šulki Cl. Attlee ir Morganas Philipas, kai į Socialistų Internacionalą, sutrumpintai vadinamą Socinternu, Milano konferencijoj pasiprašė primami pavergtųjų tautų socialistų atstovai už geležinės uždangos.

Kaip praneša šveicarų dienr. "Die Tat" nr. 289 (52. 10.23), ypač Attlee ir Morganas Philipas priešinosi egzilių socialistų iš Rumunijos, Vengrijos, Jugoslavijos, Lenkijos, Čekoslovakijos, Estijos, Latvijos ir Lietuvos įsileidimui į socialistų internacionalą. Motyvai — nenorėjo, kad susidarytų įspūdis, jog Socinternas esanti "paprasčia anti-bolševikinė konspiracija". Nors jie patys esą "antikomunistiškai nusiteikę", tačiau, jų nuomone, "su komunizmu reikia kovoti praktiškai", nesiramstant įgėmiais, kurios esančios "visiškai nereprezentatyvios ir negali turėti jokios įtakos į jų kraštų viešąją nuomonę".

Dėl tų jų samprotavimų "Die Tat" deda pastabą, kad britų socialistų vadams Attlee ir Philipas Sovietų vyriausybė geriau tinka atstovauti socialistinei Rytų Europai negu jų idėjos draugai, kurie buvo priversti palikti savo tėvynę, kad, pasilikę ištikimais savo socialistiniams idealams, galėtų drauge su kitų kraštų socialistais atsistoti prie vieno bendro stalo. Deja, britų socialistų vadai, užuot parodę kraują žesą, kuris jiems būtų nieko nekaštavęs, tik pademonstravę senosios Europos vieningumą ir šime kovos bare, pasirodė kitokios nuomonės...

Iš D. Britanijos gautosiomis žiniomis, vis dėlto Pabaltijo kraštų socialistų partijas Internacionalo biuras (11 balsų prieš 3) priėmė į internacionalą. Dėl tokių kai kurių socialistų vadų žygių ir pareiškimų, padariusių aluzijų, kad Pabaltijo kraštai esą pripažinti Sov. Sąjungai, tų kraštų diplomat. atstovai britų užs. reikalų ministerijoje padarė demaršus. Tremtinių spaudoj pasirodė tokiais reiškiniais didelio nepasitenkinimo.

turi kaip premija būti išdalytos tiems, kurie metų bėgyje padarys žmonėms didžiausią naudą. Palūkanos padalinamos į penkis lygias dalis, kurių viena dalis atitenka tam, kuris fizikos srity padarys svarbiausią atradimą ar išradimą, dalis tam, kurs padarys svarbiausią išradimą ar pagerinimą chemijos srity, dalis tam, kurs padarys svarbiausią atidengimą fiziologijai ar medicinos srity, dalis tam, kurs literatūros srity sukurs žymiausią veikalą idealistine kryptimi ir dalis tam, kuris daugiausia ir geriausia prisidės tautoms subrolinti, esančioms armijoms panaikyti arba sumažinti arba šaukiant bei platinant taikos konferencijas. Fizikos ir chemijos premiją skiria švedų Mokslo Akademija, fiziologijos arba medicinos — Carolinska Institutas Stockholme, literatūros — švedų Akademija Stockholme, o už taikos pastangas — penkių narių komisija, skirama Norvegijos Stortinget. Pabrėžiame savo norą, kad dalinant premijas nebūtų atsižvelgiama į tautybę, taigi premiją gauna tas, kuris labiausia nusipelnė, nežiūrint, ar jis skandinavas, ar ne.

(Bus daugiau)

SVEIKI SULAUKE NAUJŲ 1953 METŲ

Skaidriaisiais žvaigždžių takais, nuo amžių sklandžiai pramintais keliais, Atrieda ant mūsų žemelės Naujieji 1953 Meteliai skubiai, Ir atskleidžia naują gyvenimo lapą kiekvienam iš mūsų. Vieniems palaima, gerovė, kitiems gi našta įvairių bėdų, vargų. Gyvenime nesiras tokio sutvėrimo, daikto, net mažiausios būties, Kuri nepakeistų savo išorės formos, ar vidujinės esmės, Viskas keičiasi: gimsta, jaunėja, senėja, miršta ateityje. Tas yra netik medžiagos, bet ir dvasios įvairioje sirtyje. Ir gamtos Kurėjas, sutverdamas įvairias būtybes, gyvūnus, Kiekvienam jų paskyrė tikslą, priemones ir laimės šaltinius; Tik, žinoma, su sąlyga, kad laimės beiškant, nepažeistų Jojo kelius, Kitaip gi — nučina į nelaimių, kančių, skurdo — vargo sukurius. Kas ardo Dievo tvarką įkurta, kas peržengia gamtos dėsnius, Kas yra blogos valios, ar purvinos sąžinės akiai vedamas, Išdidžiai trokšta būti beširdžiu viešpačiu, kituose gi imato vergu, To sieloje ir širdyje laimė nespindės, o vien tik prakeikimas rūstus. Nors laikas neturi pradžios, ar užbaigos savo tikroje esmėje, Tačiau ir jis yra paskirstytas į amžius, šimtmečius ir metus, Kurie rieda savaime nesulaikomu greičiu berybėn amžinatvėn, Ir pasaulyje palieka savo pėdsakius, įvairybes ir darbus nuveiktus. Rodos tik vakar besidžiaugėm laimingais, daug ką Zadančiais Naujais Meteliais, o šiandieną jie jau praslinko, Nebesugrįžtamai iš mūsų gyvenimo pranyko, pradingo, Vieniems palikdami truputį džiaugsmo, bet daugumai — apsilvilimus. Štai šiandieną vėl atslinko trukšmingai NAUJI 1953 METAI, Iš kurių kiekvienas tikisi sau daug laimės, skaistesnio Rytojaus, Visas pasaulis ir pavergtos tautos laisvės, ramybės, taikos, gerovės, Bet ar išsipildys tos aukso svajonės — parodys tik ateities laiko kelionės. Taigi šioje žmonijos visos ir kiekvieno žmogaus širdžiai Linksmoje dienoje, nuoširdžiausiai linkniju atsielti to viso, Ko tik kiekvieno jūsų trokšta širdelė, ar pageidauja siela. Ypač sveikatos, ilgi amželio, pasekmės darbuose ir palaimos Dievo. Taipgi linkni visiems pasaulio vadovams sukurti židinį ramybės, Pastovios, broliškos taikos, o kiekvienai tautai ypač pavergtai, Atsikračius vergijos ir žiaurios priepaudos retežius, atgauti LAISVĘ, LIUOSYBĘ, sukurti tautų brolybę, Tverėjo nustatytais principais. Brangiai Lietuvai gi ir mylimai tėvėlių šalelei — Nepriklausomybę, Išblaškytiems josios vaikams — D.P. tremtiniams ir nelaimingiems Sibire didvyriams — kankiniams sugrįžti į globą meilingą Tėvynę, Kad jau Naujus 1954 Metus begiedant triumfalniai, linksmai "Te Deum Laudamus" ir "Lietuva Tėvynė Mūsų" šauniai, Visi prikeltumėm iš rusų purvyno paniekintą Vytį, Trispalvę, Atsteigtumėm dar garbingiau brangią Tėvynę, Tėviškę mielą, Ir džiugiai gautumėm Visatos Kurėjo kiekvienam skirtą laimės dalelę! ! !

PADANGĖS ARAS.

Sausio — Jan. 1, 1953 m.,
Worcester 4, Mass.

J. J. SAVICKAS—SAULĖNAS

STAL TREMTINIAMS KALĖDINĖ DOVANA!

ORŪNAS

ISTORINĖ APYSAKA IŠ 12-to SIMTMEČIO

Viltis ir lukestis

(Tąsą iš pereito num.)

Artinosi gražus vasaros vakaras. Paskutiniai saulės spinduliai iš lėto slėpėsi už milžiniškų girių bei dunksančių kalnų masindami visus gerėtis gamtos grožybėmis, jos paslaptį, tiktai Hromovičius erdviame pilies kambaryje sėdėjo giliai užsimastęs negalėdamas atsikratyti sunkių, jo krūtinę slegiančių minčių. Nors prie lango sėdėjo ir per jį žiūrėjo, bet nematė kaip pasislėpę paskutiniai saulės spinduliai tolimame vakarų horizonte; kurie lyg krauju apšlakstyti, raudoni, skverbėsi per nedidelį pilies langelį į menę.

Tuokart durys lėtai atslarė ir įėjęs vidun atsisotojo prieš Hromovičių apysenis vyras — jo pavaldinys Donosevičius.

— Ką pasakysi ištikimas tarne? kimiu tonu užklaušė Hromovičius.

Donosevičius skubiai priėjo prie savo valdovo ir žemai nusilenkdamas prabilo:

— Garbingas valdove! Aš, nors nenkas sutvėrimas esu, bet gal neapsiriksiu pasakęs, kad žinau arba nujauciu koki rūpesčiai valdovo lakias mintis slegia. Nes kitaip nebūčiau drįsęs ateiti ir trukdyti valdovo ramybę, dabar tai tik per prikalbėjimą Jasinskio išdrįsau ateiti ir išdėsti vadui savo sumanytus planus kuriuos užgirti ar atmesti galėsit juos išklause.

— Su kokiais gi planais senas kari atvykai? paklausė lyg iš miego pažadintas Hromovičius. O kas link rūpesčių, tai nė vieno valdovo nėra kad būtų liuosas nuo jų. O mūsų srities reikalais kas gi rūpinasi, jei ne aš, nes ir taip lietuviai su Gelvainiu priešakyje neduoda mums ramybės. Nepaspėja žmonės atsigausti po vieno užpuolimo, žiūrėk jis ir vėl beatplūstęs naikinti mūsų gyvenimus. Net pats karalius nepajėgia duot apsaugą nuo tankių užpuolimų apsiginimo, nes kai mes surenkam didesnius pulkus, tada jie nepasirodo, apsisaugo išsislapydami miškuose iš kurių moka labai taikliai šaudyti su saudikais ir žudyti, o kai talkininkai išnyksta, tuokart jie vėl ima užpuolinti ir plėšti. Dabar vienas tą daro nuo kurio neištengiamie apsiginti, tai kas bus kai jo sūnus užaugo? Nėra mums iš jo pusės dabar ramybės, tuoliau nebus mūsų vaikams kol jo įpėdiniai valdys pasienį. O tie rūpesčiai mane ir kankina diena iš dienos matant žmonių vargus, padarytas jiems skriaudas vieton gerbuoio iš kurių negaliu tikėtis karingo ūpo slegiant skurdui ir visko trūkstant.

— Kaip tik tuo reikalu aš čia ir atėjau, kiek patylėjęs pasakė Donosevičius. Nes pilį slegiančią sunkią atmosferą sužinojau tikrai tik iš kastaliano Chmelnickio tarno, dėl to apsvaustęs viską rimtai čia prieš valdovą atsiradau. O mano planai tokie: Jeigu mes negalim bajorą Gelvainį sugriebti į savo rankas, nei į jo pilį įsibrauti, kad visą šeimą išnaikintus nuo žemės paviršiaus, tai turime surasti tinkamesnį būdą prie to prieiti, kad gavus vieną jo sūnų į rankas. Tada jis susirūpinęs pats, savaime kojas nukratys pasišalindamas mums iš po kojų.

— Čia geras sumanymas, bet sunkiai arba visai neįvykdomas, pasakė susijdomavęs Hromovičius.

— Pasiėkti galima, tiktai netaip greit ir netaip lengvai drosis atsiekti, įtikinėjo valdovą Donosevičius. Tikrai reikia budrumo, pasišventimo ir pačiam savęs atsižadėjimo dėl krašto gerovės, tada tuos planus bus galima įvykdyti.

— Saugokis, nepasakok panašių kalbų ki-

tiems, kad paslaptis neišeitų viešai pasiekdama Gelvainį, nes tada mes dar keblesnėn padėtin patektumėm.

— Niekam aš už tai ir nesakiau. Tik galutinai apsvaustęs veikimo planą ir jo pasekomis įsigilinęs, atėjau pas valdovą prašyti sutikimo leisti man tą garbingą sumanyimą įgyvendinti.

— Aš pilnai sutinku ir pritariu tiktai reikia elgtis labai atsargiai, kad jie nesuprastų mus kaltus esant tame darbe, patarinėjo Hromovičius.

— Tam darbai patyrimo užtektinai turiu. O tą visą atlikti, man rodos, kad bus geriausia taip. Aš moku lietuviškai kalbėti, skambinti kanklėmis ir jų dainas dainuoti kurias esu išmokęs iš lietuvių belaisvių per ilgą laiką rengdamasis prie bet kokios misijos jų — lietuvių krašte. Be to, man pas juos irgi teko belaisvėje būti kur visas tas žinias sustiprinau ir dar daugiau ko išmokau iš jų tikėjimo, ir tradicijų papročių. O tokiu būdamas, pasivadinęs save dainininku, keliausiu po apilines Lakinos pilies kol pasieksiu ją pačią kur stengsiuos visiems įtikinti, kad tiktai plačiai atsivertę pilies vartai mano kaip dainininko lankinimuisi. Kai įsitvirtinsiu pilyje, tada jau galime būt tikri; anksčiau ar vėliau vaikas bus mūsų rankose. Ir nei lapė nesulos kur ir kaip jis dingo.

O jau gavę kaip norėsite taip valdovas pasielgsite su juo, čia jau ne mano dalykas. Nes jei narsus tėvas, ne prastenis tur būt bus ir sūnus. Visą ką turėjau pasakiau, dabar laukiu galutinio valdovo žodžio ir sutikimo, kartu prašydamas pasitikėti manimi.

Hromovičiui patiko Donosevičiaus kalba, dėl to atsisotojės dirbtinai nusijuokė, patekšėjo Donosevičiui per petį, pakilėniu tonu prabildamas į jį.

— Matau, ištikimas tarne, kad tau rūpi mūsų galybė ir garbė, dėl to sveikinu tavo kilnų sumanyimą, kurį įvykdęs gausi tinkamą atlyginimą ir padėką viso krašto per mane, o mes čia likę seksime tavo darbus. Jei bus reikalinga parama, pranešk, visuomet ją gausi, kad tiktai laimingai atsiektumėt ką esate sumanę. Be to, dar kartą priduriu nuo savęs, kad elgtumėt labai atsargiai ir jei patektum į pavojų, niekad neišduok savo sumanymo planų ir likusių brolių.

— Tą visą palikite man. Nes ką Donosevičius užmano, tai truks ar plis, bet jis savo turi atsiekti ar žūti. Žinoma, ne bus tai žaistas ar lengvas darbas kuris gali gana ilgai užtrukti, bet su noru ir pasišventimu galima viską atsiekti. Gali trukti metus ir dvejus kol sulauksiu tinkamo momento, bet tas nuo aplinkybių duruojančių pilyje priklausys. O atsiekti turim kol mano galva ant pečių tebėra, išsitempęs baigė Donosevičius.

— Keliauk sveikas ilgai nelaukęs apsirūpinęs kas reikalinga. Pinigų gausi kiek tik reikės iš mano išdėtinimo, o grįžęs su grobiu gausi tinkamesnį atlyginimą nuo manęs.

Donosevičius žemai nusilenkė ir patenkintas savo vizitui išėjo.

Gerai, kad randasi dėl tėvynės pasišventusių jos sūnų, kurie nežūrėdami savo vargą nei gyvybę, viską aukoja dėl jos gerovės, bambėjo vienas vaikščiodamas po menę Hromovičius. Ir kiek daug gero jis gali padaryti, jei pavyks jam svajones realizuoti gyvenime, gali visai kitą kryptimi mano valdomų sričių gyvenimas nueiti. Pamatyrimas, pamatysim, po kelis kartus tą žodį kirčiuodamas kalbėjo pats sau ar tuščioms menės sienoms.

(Bus daugiau)

Didžiojo New Yorko BALF 1952 m. Vajaus Komiteto Pirmininkas, Metropolitan Operos solistas Algirdas Brazis įteikia BALF Pirmininkui Kan. Dr. J. B. Končėiui, BALF Vajaus progą Komiteto surinktųjų tremtiniams šelpiti aukų čekį. Tremtinių vardų BALF pirmininkas dėkoja.

Iš mano prisiminimų

TRIŲ KARALIŲ APEIGA GRAIKŲ KATALIKŲ IR PRAVOŠLAVŲ BAŽNYCIOSE

Trijų Karalių šventė Ryto Katalikų apeigų ir pravoslavy Bažnyčiose surišta su ypatinga ceremonija. Ta šventė primena jose Jėzaus Kristaus krikštą, kuris Jam buvo suteiktas šv. Jono Krikštytojo. Graikai katalikai atlieka tą apeigą bažnyčioje, bet pravoslavai išneša ją už bažnyčios durų. Man teko būti liudininku tokioje pravoslavy šventėje Petrapilyje, kai Rusija buvo dar carų valdoma. Kiek svarbos tai šventei priskiriama, galima spręsti iš to, kad joje dalyvavo visa Petrapilio kariuomenė ir atvykdavo ten kitos kariuomenės dalys, kurios buvo visoje apylinkėje, net 20-30 kilometrų atstumu. Trijų Karalių išvakarėse Nevos upėje, prie kurios guli ta buvusi carų sostinė, buvo išskertama eketė arti Žieminių caro rūmų. Anksti rytą apsuodavo kariuomenė Žieminius rūmus ir visas gatves apylinkėje. Kai aukštoji dvasiškija ir ministeriai jau buvo vietoje, išdavo caras su šeima ir caro artimieji giminės, kad atsisotojės prie eketės, dalyvautų iškilmeje, vadinamoje "kreščenije arba Jordan". Gedant atitinkama giesmė, buvo į eketę merkiamas kryžius, kuris, kartojant tą giesmę tris kartus, buvo leidžiamas gilyn. Artilerija, kuri buvo pastatyta antroje Nevos pusėje paleisdavo tuomet šuvius iš patrankų. Bet vienais metais, rodosi 1906, iš vienos patrankos vamzdžio išlėkė šovinis ir, pralėkdamas arti caro, perlaužė turimos jo rankoje vėliavos kotą ir pataikė į Žieminių rūmų kėtę, išmušdamas juose didelę skylę. Nėtenka abejoti, kad tat sukėlė didžiulį sumišimą visuomenėje. Visa policija sostinės ir apylinkės buvo išjudinta, kad susektų, kurios patrankos vamzdis pasižymėjo tuo piktu darbu. Bet visos pastangos išėjo niekais ir slaptai buvo šnabždoma, kad tat yra monarchizmo galo simbolis. Dr. J. Januškevičius

Pradžios Mokyklos Mokytojas

Nuo pat pirmųjų respublikos dienų, kiekviena valstybė, kaip kad yra pažymėta ir Amerikos Konstitucijoje, rūpinasi savo žmonių švietimu. Šiuo metu tarp sistemų belikęs mažas skirtumas, nors nerasis nė vienos valstybės kur jos būtų tos pačios, nerasis net dviejų mokyklų kur tvarka būtų ta pati. Tuos skirtumus gal sudaro pinigai skiriami ne vienodai įvairiose valstybėse, o taip pat ir paskiruose miestuose kiek ir kaip švietimui skiriami finansai yra paskirstomi. Ne visose valstybėse ir mokytojų kvalifikacijos yra vienodai vertinamos.

Beveik visose valstybėse mokytojas išduodami vienodi diplomai, tik Massachusetts jie kitoki. Nors ir tas vienodumas ir tai dar įvairuoja. Dvi valstybės sakysime mokytojais priima asmenis kurie tėra pabuvę vos vienus metus kolegijoje ir yra baigę keturius metus "high school". Daugumas gi valstybių reikalauja, kad pradžios mokyklos mokytojas turėtų nors kolegijos pažymėjimą: keturios valstybės reikalauja penkių metų. Labai mažai valstybių sutinka priimti į vidurinės mokyklos mokytojus asmenis baigusius taip vadinamą "junior college".

Iš vis reikalavimai mokytojams labai kaitaliojasi, ir dažniausiai, ypač paskutiniuoju laiku jie vis griežtėja. Juo labiau, kad mokyklų vedėjai paprastai yra visada griežtesni ir iš mokytojų reikalauja didesnio pasiruošimo negu jų valstybės įstatymai ar nuostatai. Tačiau, dar ir šiuo metu šiame krašte, ypatin-gai kaime galima dažnai rasti mokytojus, kurių išsilavinimas ir pasiruošimas yra nepakankamas. Didžiosiose pramonės valstybėse pradžios mokyklų mokytojų trūkumas yra tiek jaučiamas, kad paskutiniuoju laiku buvo išduota daugybė taip vadinamų "emergency sub-standard certificates". Mokytojų pažymėjimai arba

kitais variantais licenzijos galioja įvairiems terminams. Yra galiojančių vos vienus metus, o taip pat ir visam gyvenimui. Paskutiniuoju laiku yra tendencija mokytojams išdavinėti laikinuosius pažymėjimus, siekiant jog mokytojai ir tarnybos metu stengtusi tobulėti; lankyti vakarines mokyklas, vasaros kursų ir kitais būdais.

Mokytojų atlyginimai taip pat labai įvairuoja. Tačiau bendrai imant jis yra mažesnis negu 10 metų atgalios, kada apie 300,000 mokytojų metė savo pašaukimą ir stojo į ginkluotąsias pajėgas ir karo pramonę. Iš jų tik maža dalis grįžo mokytojauti. Kadangi buvo nustatyta, kad pagrindinė priežastis buvo nepakankamas pradžios mokyklos mokytojų atlyginimas visa eilė valstybių jį pakėlė.

Iš visų 48 valstybių 28 randa-me nuostatus kuriais pradžios mokyklų alga nustatoma sekandčiai: pradėdantiems mokytojams — nuo \$1,800 ligi \$2,400 metams; (nesvarbu ar jie dėstot pradžios, vidurinė ar kolegijoje jei jis turi B. A. mokslo laipsnį tai yra išėjęs keturių metų kolegijos kursą). Šie mokytojai po dešimties ar daugiau metų gauna pakėlimą nuo \$3,200 ligi \$4,000 metams. Bet, net ir dabar daugelyje neturtingesnių valstybių, ypač pietuose ir šiaurės vidurio bendruomenės dar žymus skaičius mokytojų teigama mažiau negu \$1,000 metams.

Visose valstybėse pradžios mokyklos mokytojus samdo vietinės mokyklos vedėjai. Beveik visur nuo jų priklauso mokytojų priėmimas ar atleidimas, mokytojų valstybės kur tai yra sumatyta valstybės nuostatoje. Visos valstybės šiuo metu yra priėmusios nutarimą visiems mokytojams užtikrinti po tam tikros eilės metų senatvės pensiją.

Švietimo organizacijos visame krašte šiuo metu rūpinasi pakelti pradžios mokyklų standartą, pakelti mokytojų pasiruošimo lygį ir jų algas. Šių tikslų siekia simtai lokalinių tėvų ir piliečių komitetai kurie uoliai bendradarbiauja šiame reikale su "National Citizens Commission for the Public Schools", ne pelno organizacija, po karo įsteigusia New Yorke.

Dykai Išbandymas

Reumatškų Skausmų Arthritis

Jei dar niekad neparvojot ROSSE TABS nuo Raumeninių skausmų, dažnai susijusių su Reumatizmu, Arthritis ir Neuritis, tai kodėl nepabandyti juos SIANDIEN mūsų išbandomis? Vartojamos tūkstančių virš 25 metų.

DYKAI Skaitytojams šio Laikraščio

Mes kviečiame jus pabandyti juos be mokesčio. Daleiskite atsiųsti jums siuntinį 24 TABLETS DYKAI. Jei ne pilnai būsite patenkintas gaunama pagalba, gražinkite likusią dalį ir už tai jūs nebūsite mums skolingas. Bandymas nekainuos jums nei vieno cento. NESIŪSKITE PINIGŲ. Tik atsiųskite savo vardą ir adresą greitai į:

ROSSE PRODUCTS CO., Dept. X-II 2708 Farwell Avenue, Chicago 45. Ill.

AMERIKOJE

Žinomas amerikiečių finansininkas Frank Bailey, kolegijai kuri 1881 metais jam buvo suteikusi stipendiją, paskyrė dar \$500,000 dovaną. Union Kolegija iš jo yra gavusi apie \$1,500,000.

Urano žaliavo neseniai buvo atrasta Alaskoje, Seward pusiasalyje, kuri nuo Sovietų Sąjungos teskia Bereingo sąsiauris.

Jung. Valstybių 1/5 gyventojų šiais metais lanko vienokius ar kitokius kursus ar mokyklas. U. S. švietimo Įstaigos apskaičiavimu šiais metais viešasias ir privačias mokyklas lankys apie 34,693,000 vaikų ir suaugusiųjų.

Amerikiečių Raupsų Misija, kurią išlaiko privati protestantų grupė, numato raupsuotojų pagalbą skirti apie \$450,000. Šie pinigai bus išskirstyti visame pasaulyje per 159 misijas 40 valstybių.

Alex Reveille, prieš 30 metų atvykęs iš Rusijos savo testa-

mente \$6,500 paskyrė jį priemonėms šaliai. Jo valia dalis jo nekilnojamo turto turi atitekti Jung. Valstybėms, nes "jis turėjo laimės vaikščioti gatvėmis saugus nuo bet kokio smurto".

Beveik apie 100 gydytojų iš viso pasaulio dirba kaip liginės gydytojai apie 15 Vašingtono ligininių. Jie privalo atidirti nuo 1-3 metų, kad susipažinti su Amerikos medicina. Beveik visi jie tikisi grįžti praktikuoti į savo gimtuosius kraštus. Doktorai yra suvažiavę iš šių valstybių: Vengrijos, Vokietijos, Austrijos, Latvijos, Italijos, Anglijos, Graikijos, Lenkijos, Estijos, Airijos, Prancūzijos, Turkijos, Filipinų, Irano, Kinijos, Honduro, Kanados, Tailandijos, Libanono, Kolombijos, Indijos, Britų Vakarų Indijos, Izraelio, Sirijos ir Meksikos.

Amerikos Elektrinės nuo 1946 metų išleido apie \$10. milijardų, kad pakeltų savo elektros produkciją 50%. Ši pramonė tikisi, kad iki 1954 metų ji produkciją pakelsianti 100%.

Tiek daug kūdikių kasdien prakeliauja pro New Yorko La Guardia aerodromą kad neseniai ten buvo įsteigtas vaikų kopėlis. Apskaičiuojama kad juo kasdien naudojasi apie 400 vaikų.

Aš mokinu savo sūnų būti bonų pardavėju, išmesk jį per duris!

Arėjas Vitkauskas Baltoji Pasaka

Ir vėl—ir vėl atėjo karalaitė, Pūkeliais pasirėdžiusi baltai, Ir seka baltą pasakaitę, Kurį užmiršome senai. Ilgai nebuvo karalaitės, Viešėjo ji šiaurės krašte, Dabar jos piešiamos giraitės Langų stebėtinam rašte. Matyt jame, kaip plaukia gulsės, Ir — palmių ištisi miškai, Kolibri Afrikoje čulba Drambliai, žirafos ir vilkai. Priek, vaikuti, prie langelio, Į baltą lauką pažiūrėk, Ir ten kas buriasi prie kelio — Juodi taškai—įsižiūrėk. Mums, šilumoje, karalaitė Atfodo pasakų viešnia, Tiktai, mums pasakys našlaitė, Kad ji nemielai jai, oi — ne! Kaip paukštis paliktas laukuose, Nekenčia pasakos žiaurios; Taip svetima žmonių namuose Nenori taip sunkios dalios.

